

ΝΕΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΝΟΜΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ (ΚΡΗΤΗΣ)

Γραφεία: ὁδὸς Τριμάρτυρος

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Μ. ΧΑΖΙΡΑΚΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΜΙΧ. ΧΑΖΙΡΑΚΗΣ

Αἱ Συνδρομαὶ προσπληρωταὶ — Ἔτησίᾳ δρ. 18, ἑξάμηνος δρ. 9

«Οἱ Κρῆτες, πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων, νόμους ἔδχον. Μίνως
δ' ὁ θέμενος»

(Στοβαῖος - Κατὰ τὴν 4 μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα).

ΕΦΕΤΕΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ

(ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ)

Ἄρ. ἀπορ. 15: 1915

(Εἰσηγητὴς: ὁ κ. Ι. Βελιμέζης Πρ. Ἐρετῶν)

Ἐνστάσις ἐξοφλήσεως. Χωρεῖ τὸ ἐμμάρτυρον καὶ ἐπὶ μείζονος ποδοῦ, ἂν ἐξηφανίσθῃ τὸ μόνον ἀποδεικτικὸν ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου.

Ἐπειδὴ ἐκτὸς τῶν ἄνω καταβολῶν ἰσχυρίζεται ἔτι ὁ ἐναγόμενος, ὅτι κατέβαλε τῷ ἐνάγοντι ἐκ διαλειμμάτων κατὰ Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον 1914 ἐν ὅλῳ δρ. 769 (ἥτοι 60 καὶ 400 καὶ 200 καὶ 109) καὶ ὅτι τῷ ἐδόθη ἡνωμένως τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1914 παρὰ τοῦ ἐνάγοντος μία ἀπόδειξις τῶν καταβολῶν του τούτων ἐν ὅλῳ ἐκ δραχμῶν 769. Τὸν ἰσχυρισμὸν του ὅμως τοῦτον ἀρνεῖται ὁ ἐνάγων καὶ ἔδει ὁ ἐναγόμενος νὰ ὑποχρεωθῇ

ν' αποδείξη τοῦτον ἀμφισβητούμενον διὰ παντὸς νομίμου μέσου πλὴν μαρτύρων, μὴ ἐπιτρεπομένων, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, διότι ὠφείλε καὶ ἡδύνατο νὰ ἔχη ἀπόδειξιν περὶ τῶν καταβολῶν τούτων ἀπέναντι τοῦ ὀφειλομένου ὑπ' αὐτοῦ... Ἄλλ' ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται προσέτι ὠρισμένως ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ προσαγάγῃ τὴν περὶ τῶν καταβολῶν τούτων χορηγηθεῖσαν αὐτῷ τὸν Φεβρουάριον 1914 ἐνιαίαν ὀλικὴν ἀπόδειξιν τῶν δραχμῶν ἐν ὅλῳ 769 ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐνάγοντος ἥτοι ἐξ ἀδικήματος τούτου, καθόσον ὁ ἐνάγων ἀντίδικός του νομίζων ὅτι δὲν περιέσωζε τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις καταβολῶν δι' ὧν εἶχεν ἐξοφληθῇ τὸ χρέος μου ἤγειρε δολίως τὴν προκειμένην ἀγωγὴν του καὶ τότε αὐτὸς ὁ ἐναγόμενος μετέβη εἰς Ἀγίαν Γαλήνην τὴν 27 Ἀπριλίου 1914 μετὰ τοῦ Ε. Σ. ὅπως λογαριασθῇ μὲ τὰ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐξοφλήσῃ καὶ παραιτηθῇ ὁ ἐνάγων οὗτος τῆς ἀνυποστάτου ἀγωγῆς του κατ' αὐτοῦ καὶ ὅτι, ὅταν ἤρχισαν νὰ λογαριασθῶσι καὶ ὁ Ε. Σ. ἐκράτει εἰς χεῖρας του τὴν ἀνωτέρω ἀπόδειξιν (τῶν δραχμῶν 769) ὁ ἐναγόμενος ἤρπασε τὴν ἀπόδειξιν ταύτην ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Ε. Σ. καὶ τὴν ἐξέσχισε δι' ἣν πράξιν καὶ κατήγγειλεν ὁ ἐναγόμενος τὸν ἐνάγοντα, προσφερόμενος ν' ἀποδείξῃ τὰ γεγονότα ταῦτα ἀτινα ἀρνεῖται ὁ ἐνάγων. Δέον ὅθεν νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος ν' ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν γεγονότων ἀποτελούντων στοιχεῖα ἀδικήματος, περὶ ὧν δὲν ἡδύνατο νὰ ἔχη ἀπόδειξιν ἐγγραφον, ὅτι ἐνῷ οὗτος εἶχε λάβει ἀπόδειξιν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1914 (καὶ κατὰ τίνα ἡμερομηνίαν) ἀναφέρουσαν ὡς καταβληθὲν τῷ ἐνάγοντι ποσὸν ἐν ὅλῳ δραχ. 769, ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν 27 Ἀπριλίου 1914 ἐν Ἀγίᾳ Γαλήνῃ καθ' ἣν στιγμὴν ἐλογαριάζοντο, ἤρπασε ταύτην ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ε. Σ. καὶ τὴν ἐξέσχισε, δι' ἣν πράξιν καὶ τὸν κατήγγειλεν...

Ἄρ. ἀποφ. 16 : 1915

(Εἰσηγητής : ὁ κ. Ι. Βελιμέζης Πρ. Ἐφετών)

Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 210 Κρπ. Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ καθ’ ἃ ἐμφάνεται ἐκ τοῦ ὑπ’ ἀριθ.... ἀποδεκτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῆς περιφερείας τῶν Πρωτοδικῶν Χανίων Μ. Σ. ὁ ἐκκαλὼν νόμιμος καὶ προσπρόκοντος ἐκκλητεύθη κατὰ τὴν ἄνω συνεδρίασιν τοῦ Δικαστηρίου, νόμιμον δικάσιμον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1914 ἐφέσεως τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου δὲ δέον νὰ δικασθῇ ἐρήμην καὶ ἀπορριφθῇ ἢ ὡς ἀνωτέρω ἐφesis τοῦ ὡς ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν νόμιμον αἴτησιν τοῦ πληρεξουσίου τῆς ἐφεσιδλήτου, ἅτε μὴ καταβληθέντος τοῦ νομίμου τέλους μέχρι τῆς ἐπ’ ἀκροατηρίου συζητήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀλλ’ ὑπὸ τῆς ἀντιδίκου αὐτοῦ ἐφεσιδλήτου, καθ’ ἃ δέονται ἐκ τῆς ἐπ’ αὐτῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως σχετικῆς πράξεως τοῦ γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου (ἄρθρον 210 Κρπ. Πολ. Δικονομίας).

Ἄριθ. ἀποφ. 18 : 1915

(Εἰσηγητής : ὁ κ. Ἡλίας Χατζηνανδρέου Ἐφέτης)

Ἐνστάσις νομιμοποιήσεως. Δικανικὴ παράστασις Μουσουλμανικῶν Ὁρησκευτ. Ἰδρυμάτων.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 31 τοῦ ὑπ’ ἀριθ. 434 καὶ 46 τοῦ ὑπ’ ἀριθ’ 727 νόμου ὁ Διευθυντὴς μόνος ἢ μετὰ τοῦ Διαχειριστοῦ ὅπου ὑπάρχει τοιοῦτος ἐκπροσωπεῖ τὰ Μουσουλμανικὰ Ὁρησκευτικὰ Ἰδρύματα ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς. Ἐν προκειμένῳ ὅθεν μὴ ἀμφισβητούντων τῶν ἐκκαλούντων ὅτι ὑπάρχει διαχειριστὴς τοῦ ἐφεσιδλήτου ἐνάγοντος Ἱεροῦ Τεμένους, ὅστις μάλιστα παρέστη καὶ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην ἢ ὑπὸ κρίσιν ἐφesis αὐτῶν μὴ ἀπευθυνομένη καὶ κατὰ τοῦ διαχειριστοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ὁρησκευτικῶν Ἰδρυμάτων ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος.

Ἀριθμ. ἀποφ. 22 : 1915

(Εἰσηγητὴς : ὁ κ. Μενέλαος Σουλτάνης, ἐφέτης.)

Ἡ διεκδικητικὴ τριτανακοπὴ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιδοθῇ καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην. Ἑρμηνεία τοῦ ἀρθροῦ 319 Κρ. Πολ. Δικ. 1880.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδιασμοῦ τῶν ἀρθρῶν 367 καὶ 343 τοῦ ἰσχύοντος τμήματος τῆς Κρπ. Πολ. Δικονομ. τοῦ 1880 (*) πᾶσα ἀνακοπὴ, ἐν τῇ γενικῇ δὲ ταύτῃ ἐκφράσει, συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τοῦ τρίτου διεκδικητοῦ, εἰσάγεται συμφῶνως πρὸς τὸ ἀρθρον 319 τῆς αὐτῆς Πολ. Δικονομίας τοῦ 1880 καὶ δικάζεται κατεπειγόντως, ὅπερ δὲν ἀπαιτεῖ ὅπως αὕτη ἀπευθυνθῇ καὶ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου. Ἐπομένως μὴ ὑπαρχούσης ὡς ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ (ἀρθρ. 911 καὶ 985 Πολ. Δικονομ.) θετῆς διατάξεως ὅτι ἡ μετὰ διεκδικήσεως συνεχομένη ἀνακοπὴ δέον ν' ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 224 τοῦ 1913 ὀριστικῇ τοῦ Πρωτοδικείου Ρεθύμνης δεχθεῖσα τὸ ἐναντίον ἀπέρριψε τούτῳ τῷ λόγῳ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴν καὶ δέον ἐξαφανιζομένης ταύτης νὰ παραπεμφθῇ ἡ περαιτέρω ἐκδίκασις τῆς διαφοράς εἰς τὸ αὐτὸ Πρωτοδικεῖον ὡς μὴ ἀποφανθὲν κατ' οὐσίαν (ἀρθρον 598 Πολ. Δικονομίας).

Ἀριθ. ἀποφ. 26 : 1915

(Εἰσηγητὴς : ὁ κ. Γ. Βελιμέζης Πρ. Ἐφετῶν)

Γάμος. Διατροφή τῆς συζύγου. Ἡρῶς υποθέσεις. Δικαιοῦται διατροφῆς καὶ ἡ ἐπίτροκος καὶ εὐπορος.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον τοῦ γάμου παράγοντος τὴν ὑποχρέωσιν τῆς συμβιώσεως τῶν συζύγων (Ν. 1. Εἰσηγ. (1. 9) Ν. 22 § 8 (24. 3) ὁ ἀνὴρ ὡς ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας φέρων τὰ βάρη τοῦ γάμου ἀνευ ὅρου τινὸς (Ν. 7 (23. 3) ὀφείλει νὰ

(*) Πρὸς. σημειώσιν σελ. 8 καὶ 83 παρόντος τόμου.

διατρέφῃ τὴν ἰδίαν σύζυγον εἴτε ἔχουσιν προῖκα καὶ εὐπορον οὖσαν εἴτε μὴ (Ν. 21 § 1 Ν. 28 § 6 καὶ 7 Νόμ. 31 § 8 (24. 1) ἀλλὰ πάντως κατὰ κανόνα τὴν ἐνάσκησιν τοῦ δικαίωμάτος του τούτου πρὸς παροχὴν διατροφῆς αὐτῆς κατὰ τοῦ συζύγου τῆς ἔχει ἡ σύζυγος μόνον ἐὰν καὶ καθόσον ἐκπληροῖ τὴν ἀποτελοῦσαν τὴν κυρίαν τοῦ γάμου βάσιν ἀντίστοιχον ἐκ τῶν περὶ γάμου ἀρχῶν ὑποχρέωσιν τῆς, συννοικοῦσα καὶ παραμένουσα ἐν τῷ συζυγικῷ οἴκῳ. Κατ' ἐξαιρέσιν δὲ δικαιοῦται ἐπίσης εἰς τὴν ἀπαιτήσιν παροχῆς διατροφῆς παρὰ τοῦ συζύγου τῆς καὶ ἡ ἐκτὸς τοῦ συζυγικοῦ οἴκου εὐρισκομένη καὶ ἐγκαταλείψασα τοῦτον γυνή, ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ συζύγου ἠναγκάσθῃ νὰ ἀπέλθῃ καὶ ζῇ μακρὰν τοῦ συζυγικοῦ οἴκου ἢ ἐξ εὐλόγου καὶ δεδικοιολογημένης αἰτίας ἐπραξέ τοῦτο αὕτη, περιστατικὰ κρινόμενα ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου καὶ ἐμπεδοῦντα στοιχειοδῶς τὸ δικαίωμα καὶ τὴν πρὸς ἀπαιτήσιν τῆς διατροφῆς ἀγωγὴν τῆς κατὰ τοῦ φέροντος τὰ ὅρη τοῦ γάμου συζύγου τῆς (Α. Π. 27 τοῦ 1913). Συνεπῶς μόνον ὑπὸ τὰς εἰρημένας προϋποθέσεις ταύτας (τῆς συννοικήσεως ἐν τῷ συζυγικῷ οἴκῳ, ἢ ἀφ' ἧς ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ συζύγου ἢ ἄλλης εὐλόγου αἰτίας ἀπομακρύσεώς τῆς καὶ ἐγκαταλείψεως τοῦ συζυγικοῦ οἴκου) δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ εἴτε παροχὴν διατροφῆς ἐν τῷ μέλλοντι ὑφισταμένου τοῦ γάμου, εἴτε εἰς ἀποζημιώσιν διὰ τὰς παρ' αὐτῆς γενομένας ἐξ εἰδῶν τῆς πρὸς διατροφὴν τῆς δαπάνας παρὰ τοῦ ὑποχρέου εἰς ταύτην συζύγου. Οὐδ' ἄλλο τι, ὡς ἀναγκαῖον τοῦ δικαίωμάτος τῆς στοιχεῖον προσαπαιτεῖται, οὔτε δηλ. ἡ ἀπορία τῆς συζύγου σκοπεῖται, οὔτε ἡ ὑπαρξίς ἰδίας αὐτῆς περιουσίης ἐξ ἧς διετράφη ἀναρρεῖ τὸ πρὸς διατροφὴν ὡς ἄνω δικαίωμά τῆς, οὔτε ἐπίσης τὸ γεγονός ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς παροχῆς διατροφῆς αὐτῆς ἐπετεύχθη (εἰς τὸ παρελθόν) κατ' ἄλλον τρόπον (ἦτοι λόγῳ ὅτι ἡ σύζυγος ὡς μοδίστα ἐργαζομένη διέθρεψεν ἑαυτὴν ἢ δανεισθεῖσα τυχὸν πρὸς διατρο-

φὴν της) Νόμ. 28 § 6 Παλδ 24. 1), απαλλάσσει τὸν σύζυγον πρὸς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῆς νομίμου ὑποχρεώσεως τοῦ πρὸς παροχὴν τῇ συζύγῳ διατροφῆς ἐν συνεστῶτι γάμῳ ὀφειλομένης. "Ὅθεν τ' ἀναντία πρὸς ταῦτα ἀπορριπτέα κρίνονται.

Ἀριθ. ἀπ. 36 : 1915 (*)

(Εἰσηγητής : δ κ. Ἑμ. Μελισσιδης, Ἐρέτης - νῦν Ἀρεοπ.)

Σύμβαισις, δι' ἧς τὸ Δημόσιον ἢ ὁ Δῆμος ἀναθέτουσιν εἰς ιδιωτάς (ἐκλήπτορας) τὴν εἰσπραξὶν τῶν φόρων, ἀποτελεῖ ἐκχώρησιν καὶ οὐχὶ μίσθωσιν. Ἐπιρροή τυχαίου ἐπ' αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἡ σύμβασις δι' ἧς τὸ Δημόσιον ἢ ὁ Δῆμος ἀναθέτουσιν εἰς ιδιώτας (ἐκλήπτορας) ἀντὶ ὠρισμένου χρηματικοῦ ἀντιτίμου τὴν εἰσπραξὶν τῶν φόρων, δὲν ἀποτελεῖ μίσθωσιν, ὥς ἐμφαλμένως ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐξακριβώσθη αὕτη ἐν προκειμένῳ, διότι ἐλλεῖπει ἀπὸ ταύτης τὸ κύριον στοιχεῖον, ἥτοι τὸ ἀντικείμενον ὅπερ ἐπὶ μισθώσεως δεόν νὰ ᾖ ἐνσώματον ἐπιστρεφόμενον μετὰ τὸ πέρας τῆς μισθώσεως αὐτούσιον εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν (ἄρθρον 918 καὶ 935 - 936 Κρ. Ἀστ. Κώδικος) ὁ δὲ Κρητικὸς Κώδιξ καθορίζει τ' ἀντικείμενα τῆς μισθώσεως, εἰς κινητὰ καὶ ἀκίνητα καὶ ὑπηρεσίας οὐχὶ δὲ εἰς ἀπαιτήσεις, οἷον τυγχάνει τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐκληπτορίας φόρων. Ἀλλ' ἡ ρηθεῖσα σύμβασις ἀποτελεῖ ἐκχώρησιν ἀπαιτήσεως καὶ τῆς πρὸς εἰσπραξὶν ταύτης ἐνασκήσεως τοῦ Κυριαρχικοῦ δικαιώματος τῆς Πολιτείας, ἣν ἐνάσκησιν αὕτη μεταβιβάζει χάριν ἀσφαλεστέρας καὶ ἀκοποστέρας εἰσπράξεως τοῦ ποσοῦ τῶν φόρων εἰς ιδιώτας οἵτινες οὕτω γίνονται ἐκδοχεῖς τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Πολιτείας καὶ τῶν παρομαρτουσῶν αὐταῖς ἀσφαλειῶν ἥτοι δι' ἐκχωρήσεως ἀγορασταὶ τῶν κατὰ τῶν φο-

(*) Πρὸβλ. ἐν σελ. 51 παρόντος τόμου ἐτέρου ὁμοίαν ἀπόφασιν.

ρολογουμένων απαιτήσεων τῶν εἰρημένων προσώπων (Δημοσίου τῆ Δήμου) καὶ αἵτινες ἀπαιτήσεις ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν μεταξὺ ἐνάγοντος καὶ Δημοσίου συμβάσει μὴ καθωρισμένοι ἐκ τῶν προτέρων κατὰ ποσὸν ἀλλ' ἐξαρτῶμεναι ἐκ τοῦ ποσοῦ καὶ τῆς ἀξίας τῶν πρὸς κατανάλωσιν εἰσαχθησομένων ἰχθύων, ἥτοι ἐκ τῆς μελλούσης ὑπάρξεως ἀδύλου πράγματος συνιστῶσιν ἀντικείμενον πωλητηρίουσυμβάσεως ἐλπίδος (ἄρθρον 822 Ἀστ. Κώδ. Κρήτης-Καλλιγὰ Ἐνοχ. § 282—Παπαρ. § 31 τόμ. Β—Α. Πάγου ἀποφ. 122 τοῦ 1908, 208 τοῦ 194 καὶ 186 τοῦ 1909 ἐν θέμ. Τόμ. Κ. σελ. 596).

Ἐπειδὴ τούτων τεθέντων κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἁρθρου 822 καὶ κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἁρθρου 815 τοῦ Κρητ. Ἀστ. Κώδικος οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἔχει ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς συμβάσεως ἐκχώρησεως καὶ ἐν ἐχούσης ἀντικείμενον ἀπαιτήσεων ἐλπίδος ἢ ἐν τῷ μέλλοντι μερικὴ ἢ καὶ ὁλοσχερῆς ἀνυπαρξία τοῦ πράγματος καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἀδύνατον τῆς εἰσπράξεως αὐτῆς ἐφ' ὅσον δὲν ἀμφισβηστεῖται ἢ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συμβάσεως ὑπαρξίς τῆς ἐκχωρουμένης ἀπαιτήσεως καὶ οὐδὲν δικαίωμα μείωσεως τιμήματος τῆς ἐν προκειμένῳ ζητεῖται, ἢ ἀποζημιώσεως χορηγεῖται ἐπὶ τοιαύτης συμβάσεως εἰς τὸν ἐκδοχέα ἐπὶ τῆς ἐκτεθεῖσι λόγοις διότι οὗτος μόνος φέρει τὸν κίνδυνον τῆς ὡς εἴρηται πραγματοποιήσεως τῆς ἀπαιτήσεώς του, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκχωρητῆς δὲν διατελεῖ ἐν πταίσματι (Καλλιγὰ Ἐνοχ. § 221).

Παρακαλοῦνται ὁδοὶ ἀποστέλλουν εἰς τὴν «Νέα Δικαιοσύνη» δημοσιεύματα νὰ κόπτωσιν ἑκατόστον φύλλον χαρτοῦ (δικογράφου) εἰς 4 τεμάχια καὶ νὰ γράφωσι μόνον ἐπὶ τῆς μιᾶς ὅψεως αὐτῶν.

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΝ ΧΑΝΙΩΝ

Ἀριθ. ἀποφ. 68 : 1915 (*)

(Εἰσαγγητὴς : ὁ κ. Π. Παπανικολάου, Πρωτοδίκης
νῦν Πρ. Πρωτοδικῶν)

Ἐγκαταλελειμμένα γαῖαι κατ' Ὀθωμανικὸν δίκαιον ἐν Κρήτῃ. Δικαίωμα βοσκῆς ἐπ' αὐτῶν εἰς Κοινότητα.

— Τύχη τῶν τοιούτων γαιῶν μετὰ τὸν Κρητ. Ἀστικ. Κώδικα Χρόνος παραγραφῆς ἐπ' αὐτῶν. Χρησικτησία ἀγνώστος εἰς Ὀθωμ. Ἀστ. Κώδικα.

— Χαρακτὴρ τοῦ δικαίωματος βοσκῆς μετὰ τὸν Κρητ. Ἀστικ. Κώδικα. Προϋπάρχον τοῦτο ἀναγνωρίζεται ὡς διαλείπουσα δουλεία.

— *Astio negatoria*, βάσις αὐτῆς ἡ ἐξ ἀμνημονεύτου καὶ διανοία κυρίου κατοχῇ. Ἐθιμον ἀναπόδεικτον.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἐν συνόλῳ ἐκτιμωμένων προκύπτει, ὅτι τὰ ἐπίδικα κτήματα προωρίσθησαν ἔκπλαλοι πρὸς βοσκὴν τῶν ποιμνίων τῆς Κοινότητος Λάκκων, συνελπῶς ὑπάγονται εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 97 τοῦ περὶ Γαιῶν Ὀθωμανικοῦ Νόμου ἐγκαταλελειμμένας γαίας (ἐραζέ-μετρολκί,) ὧν ἡ μὲν κυριότης ἀνῆκεν εἰς τὸ Ὀθωμανικὸ Δημόσιον, τὸ δὲ δικαίωμα βοσκῆς εἰς τοὺς κατοίκους μόνον τοῦ χωρίου ᾧ τινι ἦσαν προωρισμένα.

Ἐπειδὴ κατὰ τ' ἄρθρα 97 § 2 καὶ 102 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὡς καὶ 1675 Ὀθωμ. Ἀστυ. Κώδικος, αἱ Γαῖαι αὗται δὲν ἀγοράζονται οὐδὲ πωλοῦνται οὐδ' εἰς παραγραφὴν ὑπόκεινται,

(*) Πρόκειται περὶ μιᾶς πολὺ παλαιᾶς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς Κοινότητος Λάκκων (Κυδωνίας) καὶ τῶν περὶ μικρῶν χωρίων ἐπὶ τῶν κάτωθι τῶν Λευκῶν Ὀρέων μεγάλων ἐκτάσεων (ἀγριαδων). Ἦλθον δὲ πλειστάκις εἰς ρήξιν τὰ διαμαχόμενα μέρη καὶ ἡσυχολήθησαν μάλιστα πρὸς ἐξεύρεσιν συμβιβαστικῆς τινος λύσεως οἱ ἐκάστοτε τῆς Νήσου Διοικηταὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας πλὴν εἰς οὐδὲν καὶ οὗτοι κατέληξαν ἀποτελέσμα καὶ οὕτω πρὸ τινων ἐτῶν αἱ ἀντίμαχοι Κοινότητες κατέφυγον εἰς πείσματα δικαστικῶν ἀγῶνα.

οὐδ' εἰς τὴν τοῦ ἀμνημονεύτου χρόνου, συνεπῶς ἰσχύοντος τοῦ Ὁθωμαν. Ἀστ. Δικαίου τὰ δικαιώματα τῆς τε Κοινότητος καὶ τοῦ Δημοσίου εἰς οὐδεμίαν ἡδύναντο νὰ ὑποκύψωσι παραγραφὴν, οὐδ' εἰς χρησικτησίαν οὕσαν ἄγνωστον ἐν τῷ Ὁθωμανικῷ Δικαίῳ. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ τῶν ἐναγόντων ἰσχυρισμὸς ὅτι κατέστησαν κύριοι διὰ χρησικτησίας ἐφ' ὅσον ἴσχυε τὸ Δίκαιον τοῦτο.

Ἐπειδὴ, κηρυχθείσης κατὰ τὸ ἔτος 1899 τῆς Νήσου Κρήτης εἰς αὐτόνομον πολιτείαν, τὰ εἰς τὸ Ὁθωμανικὸν Δημοσίον ἀνήκοντα δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῆς Νήσου περιῆλθον αὐτοδικαίως εἰς τὴν Κρητικὴν Πολιτείαν, σανεπῶς καὶ τὸ μνησθὲν δικαίωμα τῆς κυριότητος ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων ἀκινήτων, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ μειωθῇ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 97 περὶ γαιῶν νόμου ἰσχύοντος ἐπὶ δικαίωμα τῆς Κοινότητος τοῦ βόσκειν τὰ ποίμνια αὐτῆς.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 200 τοῦ Κρητικοῦ Ἀστ. Κωδικος, ἰσχύσαντος ἀπὸ τοῦ ἔτος 1904, πάντα τὰ κτήμιστα ὅσα δὲν εἶναι δημόσια κατὰ τὸ ἄρθρον 199 καθίστανται περιουσία τοῦ Κράτους συνεπῶς καὶ τὰ ἐπίδικα, ὡς τοιαῦτα δὲ καὶ ἀπαλλοτριοῦνται καὶ εἰς παραγραφὴν καὶ χρησικτησίαν ὑπόκειται κατὰ τὸ ἄρθρον 302 Ἀστ. Κώδ. Κρήτης. Τὴν ιδιότητα δὲ ταύτην προσέλαβον τὰ ἐπίδικα ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νέου Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ γράμματος τῶν ἁρθρῶν 197 καὶ ἐλ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1356 Ἀστ. Κώδ. Κρήτης «ὁ πρὸς ἀπόκτησιν κυριότητος διὰ χρησικτησίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὀριζόμενος χρόνος ἀρχεται ἀφ' ἧς ὑπῆρξαν πάντα τὰ πρὸς χρησικτησίαν ἀπαιτούμενα ὑπ' αὐτοῦ προσόντα καὶ κλπ.», κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 303 ἰδίου Κωδικος «τὰ ἐκτὸς συναλλαγῆς πράγματα δὲν εἶνε δεκτικὰ χρησικτησίας», ὅθεν τῶν ἐπιδίκων τελούντων ἐκτὸς συναλλαγῆς μέχρι τῆς ἐνάρξεως

τῆς ἰσχύος τοῦ κώδικος δὲν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ πρὸς χρησικτησίαν αὐτῶν ὁ πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ χρόνος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων προκύπτει, ὅτι τὰ ἐπιδίκα κατεῖχον διανοίᾳ κυρίου οἱ ἐνάγοντες καὶ οἱ τούτων ἀνιόντες καὶ δικαιοπάροχοι πρὸ πολλῶν ἐτῶν, οὐχ ἥττον δι' οὓς εἴρηται λόγους μόνον τὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1904 χρόνον δύνανται νὰ ὑπολογίσουν εἰς τὴν πρὸς χρησικτησίαν νομὴν αὐτῶν, ὅθεν μὴ παρελθούσης ἔκτοτε εἰκοσαετίας δὲν κατέστησαν εἰσέτι κύριοι τῶν ἐπιδίκων, νομίμως ὅμως ἤγειρον τὴν ἀρνητικὴν ἀγωγὴν ὡς ἔχοντες τὰ πρὸς χρησικτησίαν προσόντα κατὰ τὸ ἄρθρον 302 Κρ.ιτ. Ἀστ. Κώδικος.

Ἐπειδὴ ὡς προκύπτει ἐκ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων οἱ ἐνάγοντες καὶ οἱ τούτων δικαιοπάροχοι καὶ προκάτοχοι ἀπὸ ἀμνημονεύτου χρόνου κατέχουσι τὰ ἐπιδίκα διανοίᾳ κυρίου σπείροντες καὶ θερίζοντες αὐτά, ἔχοντες δὲ πρὸ τοῦτο οἰκοδομήσει καὶ οἰκήματα ἐπ' αὐτῶν καὶ φρέατα ἀνορύξεις, ἡ τοιαύτη δὲ κατατάσταις μὴ οὕτω μὲν παραγωγικὴ δικαίου οὐχ ἥττον εἶναι ἀποδεικτικὴ δικαιωμάτων τῶν ἐναγόντων ἐπ' αὐτῆς, πρὸς μεταβολὴν τῆς ὁποίας οὐδεμίαν ἡ Κοινότης δύναται ν' ἀξιώσῃ ἐναντίωσιν «τὸ ἀρχαῖον ἀφῆνεται κατὰ τὴν ἀρχαιότητά του» ἄρθρον βον Ὁθωμαν. Ἀστ. Κώδικος.

Ἐπειδὴ τὸ, ἐκ τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ περὶ Γαιῶν Ὁθωμ. Νόμου, δικαίωμα τοῦ βόσκειν προσιδιάζει πρὸς τὴν κατὰ τὸν νεώτερον Ἀστ. Κώδικα (Κρήτης ἐμπράγματον δουλείαν τοῦ βόσκειν, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 395 εἶναι διαλείπουσα, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 399 δὲν παραβλάπτονται αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Κώδικος κεκτημέναι δουλείαι, ὅθεν ἐξακολουθεῖ ἰσχύον τὸ ὡς Κοινότητος δικαίωμα τοῦ βόσκειν τὰ ἐαυτῆς ποιμνία ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων.

Ἐπειδὴ τὸ περιεχόμενον καὶ ἡ προστασία τοῦ ἐμπραγμάτου δικαιώματος κατὰ τὸν νεώτερον κρίνεται νόμον, ὅθεν ἡ Κοινότης δὲν δύναται ν' ἀξιώσῃ μείζω δικαιώματα τῶν παρε-

χομένων ἐν αὐτῇ ἐκ τῶν σχετικῶν περὶ δουλειῶν διατάξεων τοῦ Κρητικοῦ Ἀστ. Κώδικος.

Ἐπειδὴ ἐν τῷ δικαίωματι τοῦ βόσκειν ἐνυπάρχει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ποτίζειν καὶ ἐλαύνειν, ἀλλ’ ἐνασκούμενα δεόντως καὶ κατὰ τὸν ἡπιώτερον τρόπον.

Ἐπειδὴ ὁ τῆς ἐναγομένης ἰσχυρισμὸς περὶ ὑπάρξεως ἐθίμου καθ’ ὃ αὐτὴ μὲν ἔχει τὴν κυριότητα τῆς περιοχῆς ἐν ἣ ὑπάρχουσι τὰ ἐπιδίκα δικαιουμένην νὰ βόσκη καὶ ποτίζει τὰ ποίμνια αὐτῆς, οἱ δ’ ἐνάγοντες ἔχουσι μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ σπεῖρειν καὶ θερίζειν ἐστὶν ἀπορριπτέος, διότι ἐκ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων οὐδόλως προέκυψε τὸ στοιχεῖον τῆς διανοίας κυρίου κατοχῆς τῶν ἐπιδίκων ὑπὸ τῆς Κοινότητος.

ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ

(ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ)

Ἀριθ. ἀποφ. 78 : 1915 τμ. Β’.

(Εἰσήγησις τοῦ κ. Κορφιωτάκης Ἀρεοπαγίτης)

Ὑφαίρεσις μεταξὺ συνεταίρων. Στοιχεῖα ταύτης. Θεωρεῖται κλοπὴ. Ἐννοία τοῦ σχετικοῦ ὅρου.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 372 § 1 ἐδαφ. β’. τοῦ Ποιν. Νόμου, ὁρίζον ὅτι «ὡς κλοπὴ θεωρεῖται ἐὰν συνιδιοκτητῶν τις ἢ συνεταῖρος ὑφαίρῃσι τι ἐκ τοῦ κοινοῦ πράγματος ἢ ταμείου πρὸς βλάβην τῶν λοιπῶν συμμετόχων» δὲν ἐννοεῖ ὅτι διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν περιστατικῶν αὐτῶν συνιστᾶται τὸ ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 371 τοῦ αὐτοῦ Νόμου προβλεπόμενον ἄδίκημα τῆς κλοπῆς ὅτε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπαιτεῖται μετὰ τῶν λοιπῶν περιστατικῶν νὰ συντρέξῃ καὶ τὸ γεγονός ὅτι τὸ πρᾶγμα εὐρίσκεται ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ ἄλλου, παρ’ οὗ

ἐν γνώσει καὶ αὐτογνωμόνως τὸ λαμβάνει τις ἄλλ' ὅτι τὰ περιστατικά ταῦτα, συντρέχοντα τυχόν καὶ ἀδιάφορος τῆς κατοχῆς ἢ μὴ τοῦ κοινοῦ πράγματος ἢ ταμείου παρὰ τῶ ὑφαιρουντι θεωροῦνται ὡς ἀποτελοῦντα κλοπὴν. Ἐν ἄλλοις λέγουσιν ὅτι ἐν ᾧ ῥαγματι ταῦτα δὲν ἀποτελοῦσι κλοπὴν, ἐν ταύταις θεωροῦνται ὅτι ἀποτελοῦσι τοιαύτην, τοῦ ὅτι ὅπερ διάφορον ἐστὶν εἶπει καὶ ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 371 καὶ 372 τοῦ Ποιν. Νόμου διόπορα εἰσὶ καὶ τὰ συνιστῶντα ἑκατέτην ἐξ αὐτῶν περιστατικά. Ταύτου δ' οὕτως ἔχοντος ὁρθῶς τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα, δεχθὲν ἐν τῇ ἀνιξελέγκτῳ αὐτοῦ κρίσει, ὡς προκοψαν ἐκ τῆς ἀνακρίσεως, ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν, συνεταῖρος καὶ διαχειριστὴς ὢν τῆς ἀτμοπλοικῆς εταιρίας «Προτομιοῦχος Κρητικὴ Ἀτμοπλοία» ὑπῆρξεν ἐκ τοῦ κοινοῦ Ταμείου τῆς εταιρείας του πρὸς βλάβην τῶν λοιπῶν συνεταίρων τὴν ποσότητα δραχμῶν πλέον τῶν 20 καὶ ἑλαττον τῶν 400 ἵνα τὰς ἔχη παρανόμως ὡς ιδιοκτησίαν του. παρέπεμψε τὸν ἀναιρεσιόντα ἐπὶ ποραβάσει τοῦ ἄρθρου 372 § 1 ἐδάφ. β'. Ὁ λόγος ἔρα τῆς ἀνακρίσεως ὅτι τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα μὴ περιέχον καὶ τὸ περιστατικὸν ὅτι τὸ ὑφαιρῆν πρᾶγμα εὑρίσκεται ἐν τῇ κατοχῇ ἄλλου, ψευδῶς ἐρῆρμοσε καὶ ἡρμήνευσε τὸ ἐκτεθὲν ἄρθρ. 372, ὡς μὴ βᾶσιμος ἀποροπιτέος ἐστίν.

Ἀριθμ. ἀποφ. 267: 1915 τμ. β'.

(Εἰσηγητῆς ὁ κ. Α. Σάββας Ἀριστογαγίτης)

Διωξίς τῶν πρὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1612 ἐν Κρήτῃ ἡδικησάντων καὶ ἐν τῷ Παλαιῷ Βασιλείῳ προσφυγόντων. Προϋπόθεσις ἀσουλίας εἶναι ἡ παραμονὴ τῶν ἐν λόγῳ φυγοποιῶν καὶ φυγοδικῶν ἐν τῷ Παλαιῷ Βασιλείῳ. Ἀνάκρισις κυρία ἐπ' αὐτῆς.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διέποντος τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν εἰδικοῦ νόμου 295 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1914 (*) καὶ ὁ τὸ γεγονός τοῦ χρόνου τῆς εἰς τὴν Πα-

(*) Ὅρα αὐτὸν εἰς Ν. Ν. Τόμ. 2. Τεύχος 74. Ἐπίσης προβλ. νεώτερον νόμον, τὸν ὑπ' ἀριθ. 1139 τοῦ 1918 συμπληρώσαντα τὸν παλαιὸν εἰς Ν. Ν. τομ. 4 σελ. 951.

λαιάν Ἑλλάδα κλ. προσφυγῆς παραπέμπεται πρὸς ἐξακρίβωσιν εἰς τακτικὴν ἀνάκρισιν, μεθ' ἣν ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτοῦ τὸ οἰκεῖον δικαστικὸν συμβούλιον, τοῦ τυχόν συλληφθέντος θεωρουμένου ὑποδίκου καὶ ὡς ἀπολαύοντος τῶν δικαιωμάτων τούτου καὶ κατὰ γενικὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 263 Ποινικῆς Δικονομίας οἱ συλληφθέντες περὶ ὧν ὁ ἄνω νόμος προνοεῖ, δικαιούνται νὰ ζητήσωσιν τὴν ἀναίρεσιν τοῦ βούλευματος τοῦ ὁριστικῶς ἀποφανθέντος, περὶ τοῦ γεγονότος τῆς εἰς τὴν Παλαιὰν Ἑλλάδα πρὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1912 προσφυγῆς αὐτῶν. Ἐπομένως τὸ προσβαλλομένου βουλεύματος τῶν ἐν Χανίοις Ἑρετῶν, ἀποφανθέντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ ἐμφαίνεται, ἐπὶ αἰτησεως τοῦ ἀνααιρεσιοντος περὶ ἀπολύσεως του ἐκ τῶν φύλακων, δυνάμει τῶν εὐεργετικῶν διατάξεων τοῦ ἄνω ἀναφερομένου νόμου ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι πρὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1912 εἶχε προσφύγει καὶ ἐγκατασταθῇ, ἐν τῷ Παλαιῷ Βασιλείῳ ὅπου καὶ συνελήφθη, ἐπὶ ἀνθρωποκτονίᾳ διατραχθείσῃ ἐν Κρήτῃ καταδιωκόμενος, καὶ ἀπορρίψαντος τὴν αἴτησιν ἐκείνην, διότι ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης ἀνακρίσεως δὲν ἀπεδείχθη τὸ γεγονός τῆς τοιαύτης προσφυγῆς, ἢ κατ' αὐτοῦ ὑπὸ κρίσιν ἀναίρεσις εἶναι κατ' ἀρχὴν δεκτὴν καὶ ἐξεταστέα ἀπὸ τοῦ βούλευμα τοῦτο εἶναι ὁριστικόν, τοῦ συμβουλίου ἐξαντλήσαντος δι' αὐτοῦ τὴν δικαιοδοσίαν του ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ ἀπεδιδόντος ταύτης.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναίρεσεως, ὅτι τὸ συμβούλιον τῶν Ἑρετῶν διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματός του ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐρήμοσε τὸν μετῴθεντα νόμον 295 καὶ δὴ ὡς πρὸς τὴν ἐν αὐτῷ περιεχομένην ἔννοιαν τῆς προσφυγῆς καὶ ἐγκαταστασεως εἶναι ἀπορριπτέος διότι στηρίζεται ἐπὶ πραγματικῶν περιστατικῶν μὴ γενομένων δεκτῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑρετῶν, ἀπὸ τοῦτο, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματός του δέχεται ἐν τῇ ἀνεξελέγκτῳ ὑπὸ τοῦ Ἀρ. Πάγου κρίσει του, ὅτι ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης ἀνακρίσεως ἀπεδείχθη ὅτι ὁ ἀνααιρεταίων μέχρι τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1912 δὲν εἶχε προσφύγει καὶ ἐγκατασταθῇ ἐν τῷ Παλαιῷ Βασιλείῳ ἢ τινι τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἱριζομένων χωρῶν ἐξακολουθῶν μεχρὶ τῆς ἐποχῆς ταύτης νὰ παραμένῃ ἐν Κρήτῃ.

Ἀριθ. ἀποφ. 291 : 1915 Τμῆμα Β'

(Εἰσηγητῆς ὁ κ. Π. Κορριωτάκης Ἀρεοπαγίτης)

Κατ' ἔφεσιν ποινικὴ δίκη. Ἡ ἔνορκος ἐν τῇ προανακρίσει κατάθεσις τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος οὐκ ἀναγινώσκεται ἂν ἵπῃρξεν ἀντίρρησης κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου τοῦ Ἐφετείου ὁρκισμὸν ἐκείνου.

Ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 406 δις ἐδάφ. ὃ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου 261 εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν τῶν πλημμελημάτων ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου δίκην ἀναγινώσκονται ἐπὶ τοινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, ἐκτὸς ἄλλων ἐγγράφων, καὶ αἱ ἐν τῇ προανακρίσει ληρθεῖσαι ἔνοργοι καταθέσεις τῶν μάρτύρων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 122 § 3 Ποινικῆς Δικονομίας, ἀνωμοτὶ ἐξετάζονται ἐπ' ἀκροατηρίου οἱ πολ. ἐνάγοντες ἐὰν ὁμοῦ οὔτοι ἤθελον ὁρκισθῇ οὐδενὸς ἐναντιουμένου, ἡ διαδικασία δὲν θεωρεῖται ὡς ἄκυρος, ἐξ αὗ κατ' ἀντιδιαστολήν ἐπιταί διὲς ἡ διαδικασία εἶναι ἄκυρος ἐν περιπτώσει ἀντιρρήσεως, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ ἀμφοτέρων τῶν διατάξεων τούτων σαφὲς συνάγεται, ὅτι ἡ τοῦ ἀνωτέρω ἁρθρου 406 διάταξις εἶναι τεθειμένη ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οἱ μάρτυρες οὔτοι, ὧν αἱ ἔνοργοι καταθέσεις ἀναγινώσκονται, δὲν ἀπαγορεύεται κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ διαδικασίαν νὰ ἐξετασθῶσιν ἐνόρκως, διότι ἄλλως ἔδει νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 122 § 3 Ποιν. Δικονομίας κατηργήθη ὑπὸ τοῦ ἐκτεθέντος νεαροῦ νόμου 261 ρητῶς ἢ σιωπηρῶς τοιοῦτ' ὅπερ ἐξ οὐδεμιᾶς αὐτοῦ διατάξεως προκύπτει. Κατὰ ταῦτα καὶ δεδομένου ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης ὅτι ὁ ἀναιρεσείων πρὸς τῆς ἐξετάσεως τοῦ μάρτυρος Ι. παρασταθέντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος, ἀντέλεξεν εἰς τὴν ὁρκισμὸν αὐτοῦ, ἔδει κατὰ συνέπειαν νὰ μὴ ἀναγνώσθῃ καὶ ἡ ἔνορκος ληρθεῖσα ἐν τῇ προανακρίσει κατάθεσις αὐτοῦ, τῆς ἀναγνώσεως ταύτης ἰσοδυναμούσης πρὸς τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου ἔνορκον ἐξέτασιν τοῦ ρηθέντος μάρτυρος. Ἀντιθέτως ἐπομένως τὸ Ἐφετεῖον Κρήτης σκεψάμενον καὶ ἐπιτρέψαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 149 ἀποφάσεώς του τὴν ἀναγνώσιν τῆς ἐνόρκως ληρθείσης ἐν τῇ προανακρίσει καταθέσεως τοῦ ρηθέντος μάρτυρος, παρὰ τὴν γενομένην περὶ τούτου ἀντίρρῃσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος παρεδίχαε τὴν ἀνωτέρω διάταξιν

122 τῆς Ποιν. Δικονομίας τεταγμένην ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας οὕτω δὲ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην αὐτοῦ ἀπόφασιν κατὰ τὸν περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως συμφῶ-
ως τῷ ἄρθρῳ 407 § 9 Ποιν. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον παρχπεμπτέα ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζητήσιον εἰς ἕτερον Ἐφετεῖον, κατὰ τὸ ἄαθρον 498 Ποιν. Δικονομίας.

Ἀριθμ. ἀποφ. 12 : 1916

(Εἰσηγητὴς ὁ κ. Β. Ταμπακοπούλος Ἀρεοπαγίτης)

Ἀδικήματα παλαιὰ ἐν νέαις χώραις. Ἀσυλία ἐν τῷ Παλαιῷ Βασιλείῳ. Πότε. Διάκρισις χρόνου, μετὰ καὶ πρὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1912. (*)

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄθρου 1 ἐδάφ. α'. τοῦ ὑπ' ἀριθ. 295 Νόμου περὶ τῆς καταδιώξεως καὶ τιμωρίας τῶν ἐν ταῖς νέαις χώραις προγενεστέρως διαπραχθέντων ἀδικημάτων ἐξάγεται σαφῶς, ὅτι ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ ἀναφερομένου εὐεργετήματος ἀπολαύουσιν οἱ ὡς ὑπέτιοι ἀδικήματος διωκόμενοι ἢ καταδικασθέντες, ὅστινες μέχρι τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1912 εἶχον καταρύγει καὶ ἐγκαταστή ἐν τῷ Παλαιῷ Βασιλείῳ ἢ ἐν ἑτέρᾳ τῶν νέων χωρῶν καὶ συνελήφθησαν μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ συλληφθέντες πρὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1912 ἐν τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι καὶ μεταχθέντες εἰς τὰς ρηθείσας χώρας καὶ καταδικασθέντες πρὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1912. Ἐν προκειμένῳ δὲ τὸ Ἐφετεῖον Κρήτης δέχεται ὡς ἀποδεδειγμένον ὅτι συνελήφθη ἐν Ἀθήναις καὶ μετέχθη εἰς Κρήτην κατὰ Μάιον 1912, κατηγορούμενος ἐπὶ φόνο.

Ὅρθως ἄρχ καὶ συμφώνως τῷ ἀνωτέρῳ νόμῳ τὸ Ἐφετεῖον διὰ τοῦ ἀναιρεσιβαλλομένου βουλεύματος ἐδέξατο ὅτι δὲν ἀπολύει τοῦ εὐεργετήματος τοῦ χορηγουμένου παρὰ τοῦ ρηθέντος νόμου καὶ ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀπολύσεως ἐκ τῶν φυλακῶν αἴτησιν αὐτοῦ.

(*) Συμβαδίζει μὲ τὴν πρόσθεν ἐν σελ... καταχωρισθεῖσαν ἀπόφα-
σιν, ἀλλὰ τὴν δημοσιεύομεν, ὡς νεωτέραν καὶ ἄλλου εἰδηγητοῦ.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Με λ. έτη (*)

Πλάτ. Δρακούλη

Κοινωνιολόγος

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

Κεφ. Α'.

Δεν είναι σήμερον δυνατόν νά διδάσκεται τὸ ποινικὸν δίκαιον καρποφόρως, οὔτε νά ἐφαρμόζεται ὁ ποινικὸς νόμος λυσιτελεῶς χωρὶς νά λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ γενομένη πρόοδος τῆς Ποινικῆς Ἐπιστήμης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πορισμάτων τῆς ἀνθρωπολογίας καὶ τῆς κοινωνιολογίας. Ἡ ποινικὴ νομοθεσία, ἵνα ἐκτελεῇ τὴν ἀποστολὴν τῆς δέον νά ρυθμίζεται συνωδᾶ πρὸς τὰς γενικὰς τάσεις τοῦ πολιτισμοῦ, ν' ἀκολουθῇ τὰ πορίσματα τῆς συγχρόνου ἐρεύνης καὶ νά προσανατολίζεται πρὸς τὰς φάσεις τοῦ παγκοσμίου αἰσθημάτος περὶ προσηκούσης συμπεριφορᾶς τῆς πολιτείας πρὸς τὸν περιπίπτοντα εἰς ἀξιόποιον πρᾶξιν.

Ἡ σπουδὴ τῆς ποινικῆς ἀνθρωπολογίας καὶ τῆς ποινικῆς κοινωνιολογίας μᾶς ἀναλύει τὸ φαινόμενον τοῦτο ὅπερ κηλοῦμεν ἐγκληματιαν, ὥστε νά γνωρίζωμεν πῶς διευροφώθη ἀρχῇθεν καὶ πῶς ἀνεπτύχθη ἡ βούλησίς του. Ἐπίσης δὲ μᾶς φωτίζει ὁποία τις δέον νά εἶναι καὶ ἡ ἡμετέρα συμπεριφορὰ πρὸς τὸ φαινόμενον.

(Ἔπεται συνέχεια)

(*) Ὅταν πρὸ δεκαπέντε περίπου ἐτῶν τὸ Ἐπίσημον Ἑλληνικὸν Κράτος, παρακολουθοῦν τὴν ἐξέλιξιν τῆς Ἐπιστήμης τοῦ Ποιν. Δικαίου, ἐνεκολπίσθη τὴν μεγάλην κοινωνιολογικὴν ἀρχήν, καθ' ἣν ἡ ἐγκληματικότητα πηγάζει ἀπὸ συνδυασμῶν ἀτομικῶν καὶ κοινωνικῶν περὶ περιστάσεων πρωτίστως, ἐθεσπίσθησαν δ' οὕτω τὰ γνωστὰ εὐεργετήματα ὑπὲρ τῶν καταδικῶν (ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ποινῆς, ἀπόλυσις ὑπὸ ὅρον, μετατροπὴ φυλακίσεως εἰς χρηματικὴν καὶ τ. ὅ.) τότε εἷς ἐκ τῶν ὁλίγων ἐν Ἑλλάδι, οἵτινες μετὰ παρησυχίας διεκέρυσσον τὴς ἐπιστημονικὰς ταύτας ἀληθείας ὑπῆρξεν καὶ ὁ γνωστός ἐπιστήμων καὶ βαθύς κοινωνιολόγος κ. Πλάτων Δρακούλης, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει καὶ ἡ παροῦσα μελέτη... ἦν ἀναδημοσιεύομεν ἐξ ἐπιτόμου αὐτοῦ ἐκδόσεως (1909) χάριν τῶν κ. κ. Συνεδρομητῶν τῆς «Νέας Δικαιοσύνης», ὅσοι τυχόν δὲν ἔχουν ὑπ' ὄψιν τῶν ταύτην,